

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาหลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อย ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตามความถนัดของตน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, ๒๕๖๐ : ๑๔)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ สาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ มีหลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ มาตราที่ ๑๓ (๑) บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู การให้การศึกษาแก่บุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล มาตราที่ ๑๔ (๑) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ มาตราที่ ๑๘ (๑) การจัดการศึกษาปฐมวัย และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กอ่อน เกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่เรียกชื่ออย่างอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๒ : ๕ - ๗) นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๕) แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้เป็นการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็น

สุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑ (แผนการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๖๐ : ๑๔ - ๑๕)

การศึกษาเป็นการให้ความรู้ เพื่อเป็นอาวุธทางปัญญาสำหรับประชาชนในการนำไปพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาบ้านเมืองให้รุ่งเรือง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความก้าวหน้ามากขึ้น เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ที่แข่งขันกันด้วยปัญญาและความรู้เป็นฐานในการทำงาน ทำให้เราต้องให้ความสำคัญแก่การพัฒนางานด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมบุคลากรของประเทศให้มีความรู้และสามารถปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๔๘ : ก) ซึ่งในปัจจุบันเป็นช่วงเวลาที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทสูงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าจะไม่มีประโยชน์อะไร ถ้าไม่มีการเตรียมคน เตรียมองค์กรให้พร้อมที่จะรับเอาเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสม (พรพีไล เลิศวิชา, ๒๕๔๔ : ๑)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงสมองที่มีการพัฒนาสูงสุด การให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังทั้งในด้านการพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะหล่อหลอมให้เด็กเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒) ดังนั้นการศึกษาปฐมวัย จึงเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแก่เด็กเล็ก (อมรชัย ตันติเมธ, ๒๕๔๗ : ๒๕) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วโลก ต่างให้ความสำคัญ และให้ความสนใจด้านการพัฒนา เด็กปฐมวัย (แรกเกิด-๖ ปี) ด้วยความเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้ในช่วงปฐมวัยมีผลกระทบในระยะยาวต่อคุณภาพชีวิตของคน เพราะเป็นช่วงที่ระบบประสาทและสมอง กำลังสร้างโครงสร้างที่มีการเจริญเติบโตในอัตราสูงสุดถึง ร้อยละ ๘๐ ของวัยผู้ใหญ่ ดังนั้น สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก การดูแลอบรมเพื่อปลูกฝังสร้างเสริมพัฒนาการจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการบ่มเพาะบุคลิกภาพ อุปนิสัย และการเจริญเติบโตของสมองที่จะส่งผลต่อสติปัญญาและความสามารถของเด็กอย่างถาวร (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๗ : ๑)

การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์สำหรับเด็กวัย ๓-๖ ปี มุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ที่สอดคล้องกับพัฒนาการและความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากปัจจุบันเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยีและนับวันจะมีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น เด็กปฐมวัยจึงควรมีโอกาสได้เรียนรู้และคุ้นเคยกับเทคโนโลยีต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่เด็กสามารถใช้ ให้เกิดประโยชน์ได้ การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการขยายประสบการณ์และการเรียนรู้ของเด็ก จะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิต และเผชิญกับปัญหาในสังคมทุกวันนี้ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (อรุณี ทรดาล และคณะ, ๒๕๕๓ : ๖-๑๑) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่ให้ความสำคัญกับแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งกล่าวไว้ในหมวด ๙ เรื่อง เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา ๖๖ ว่า "ผู้เรียนมีสิทธิ์ได้รับ การพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่เพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต" (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๔๒ : ๑๙)

ทั้งนี้ ครูเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เด็กไทย เก่ง ดี มีความสุข และเมื่อสังคมไทยเผชิญวิกฤตปัญหาคุณภาพการศึกษา หลายฝ่ายต่างคาดหวังว่าคุณภาพครูจะเป็นปัจจัย

สำคัญที่จะกอบกู้คุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น เพราะเป็นผู้ที่ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้และพัฒนา ผู้เรียนโดยตรง แต่ผลผลิตของระบบการศึกษาในปัจจุบันกลับสะท้อนถึงคุณภาพที่ยังต้องมีการพัฒนา อย่างเร่งด่วน และมีความจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการพัฒนาครู ที่เหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพของ ผู้เรียนให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๕ : ก) เช่นเดียวกับ ปัญหาการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวข้างต้น จึงควรมีการพัฒนาครูปฐมวัย ให้มีความรู้ ความสามารถในการผลิตและใช้เทคโนโลยี เพื่อจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้อง กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในหมวด ๙ เรื่อง เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา ๖๕ ที่ระบุว่า "ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ" (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๔๒ : ๑๘)

ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาพยายามพัฒนาสมรรถภาพด้านนี้ เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ กำลังตื่นตัวในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการช่วย ผลักดันการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของประเทศ (กำจัด มงคลกุล, ๒๕๔๙ : ๒๙๐) โดยบริบทของการ สร้างความตระหนักและความสำคัญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำมาซึ่งการเชื่อมต่อความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดของประเทศ (รุ่งนภา ทัด ท่าทราย, ๒๕๔๙ : ๒๙๓) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ให้มีบทบาทสำคัญต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งตอบสนองต่อการดำรงชีวิตของประชาชนให้สามารถปรับตัวรองรับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี สามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาประเทศได้ (สรรเพชญ มนพรหม, ๒๕๕๖ : ๖๕) ดังนั้น การเรียนรู้วิทยาศาสตร์จึงมีบทบาทในการพัฒนาบุคคลในด้านกระบวนการคิดกระบวนการแก้ปัญหา ความสามารถในการตัดสินใจ ทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะในการสื่อสาร และที่สำคัญคือ การพัฒนาคนในสังคมให้มีความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งใน ด้านการดำเนินชีวิต เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องอาศัยการ วางรากฐานทางการศึกษาที่มีคุณภาพ การยกระดับการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ศึกษาจึงมีความ จำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญเพื่อทำให้คนไทยทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำไปสู่การพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพให้คนไทยสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกับ ประเทศอื่นและจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ยุคศตวรรษ ๒๑ ที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้(กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๑-๒) จากการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓ มาตราที่ ๖๖ จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่มีใจความสำคัญว่า ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีด ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๕๓ : ๒๒) ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณิ ชาญประเสริฐ (๒๕๕๖ : ๑๐ -๑๑) ได้ กล่าวในบทความ “การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑” ในนิตยสาร สสวท. ไว้ว่า การเตรียมคนรุ่นใหม่ให้มีทักษะที่จำเป็นเพื่อให้ดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วนั้น นอกจากการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีแล้ว ทักษะที่ควรคำนึงคือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการทำงาน และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีซึ่งถือได้ว่าเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สอดคล้องกับพรทิวชัย ศิริภัทรราชย์ (๒๕๔๖ : ๔๙) ได้กล่าวว่า สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ เครื่องมือเพื่อแสวงหาความรู้สำหรับโลกของการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาความรู้ อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑) ความสามารถในการสื่อสาร ๒) ความสามารถในการคิด ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เป็นต้น เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๔-๕)

ระบบการศึกษาของประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เน้นให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวทางการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ โดยการใช้กระบวนการทางความคิด กระบวนการทางสังคมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, ๒๕๔๘ : ๒๕) โดยครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และคอยให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนเท่านั้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะที่สำคัญในการพัฒนาตนเอง โดยหวังว่าผู้เรียนจะนำเอาทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (สุทธิพงษ์ พงษ์วร, ๒๕๕๒ : ๑๗) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตราที่ ๒๔ ให้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๕๓ : ๒๒)

จากผลการพัฒนาการศึกษาไทยที่ผ่านมา บริบทของการจัดการศึกษาจะเห็นได้ว่าเด็กที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษามีแนวโน้มลดลง สถานศึกษามีแนวโน้มขนาดเล็กลงและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น คุณภาพของการศึกษาพัฒนาการเด็กแรกเกิดจนถึงอายุ ๕ ปี ในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗ พบว่า มีพัฒนาการสมวัยลดลงจากร้อยละ ๗๓.๔ เป็นร้อยละ ๗๒.๗ แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยว่า ๑) การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา สัดส่วนของนักเรียนปฐมวัย (๓-๕ ปี) ต่อประชากรกลุ่ม ๓-๕ ปีเพิ่มขึ้น ๒) ความเท่าเทียมทางการศึกษา ๖๕ เปอร์เซนต์ ของเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพเพิ่มมากขึ้น ๓) คุณภาพการศึกษา เด็กแรกเกิด - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย (แผนการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๖๐ : ๑๖ - ๑๙) และศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รวบรวมข้อมูลนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน จำแนก

ตามสังกัด และชั้น ปีการศึกษา ๒๕๕๙ พบว่า มีนักเรียนอนุบาล ๑ หรืออนุบาล ๓ ขวบ ๒๕๑,๑๙๒ คน คิดเป็น ๓๒% ของเด็กอายุ ๓ ขวบทั้งหมด ๗๘๐,๐๐๐ คน พบว่า หน่วยงานสังกัด ศธ. จัดอนุบาล ๓ ขวบ มากที่สุด ๑๙๑,๑๓๗ คน คิดเป็น ๗๖.๐๙% ของนักเรียนระดับอนุบาล ๓ ขวบทั้งหมด แบ่งเป็น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๑๘๘,๓๔๔ คน คิดเป็น ๗๔.๙๘% สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑,๕๓๖ คน คิดเป็น ๐.๖๑% สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิต) ๑,๒๕๗ คน คิดเป็น ๐.๐๕% สังกัด กระทรวงมหาดไทย ๖๐,๐๕๕ คน คิดเป็น ๒๓.๙๑% สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕๙,๓๑๑ คน คิดเป็น ๒๓.๖๑% และสังกัดเมืองพัทยา ๗๔๔ คน คิดเป็น ๐.๓๐% จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า มีเด็กอายุ ๓ ขวบ ที่ยังไม่เข้าสู่ระบบการศึกษาอีก ๕๒๘,๘๐๘ คน ซึ่งหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จะต้องช่วยกันรับเด็กเข้าเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะไม่เปิดห้องเรียนเพิ่ม แต่ใช้วิธีบริหารจัดการห้องเรียนที่มีอยู่ให้เพียงพอ และ กระทรวงศึกษาธิการ จะกำหนดหลักสูตรแกนกลางที่ใช้ร่วมกันทุกสังกัด เพื่อรับประกันให้ได้ว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจะได้มาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ (มติชน, ๒๕๖๐ : ออนไลน์)

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนส่งผลต่อคุณภาพของเด็ก ช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิต และเผชิญกับปัญหาในสังคมทุกวันนี้ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร
๒. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูปฐมวัย ตำบลโพทะเล อำเภอโพธิ์ทะเล จังหวัดพิจิตร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว คณะผู้วิจัยคาดว่าจะเกิดขึ้นดังนี้

๑. ได้ข้อมูลสภาพปัญหาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

๒. ได้ข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

๓. ได้ข้อมูลสารสนเทศแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

๔. ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับเสนอแก่ผู้บริหารองค์การส่วนตำบลและจังหวัดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคเหนือ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ๒) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยมีรายละเอียดของแต่ละวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

เป็นการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มีรายละเอียดดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการศึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินศึกษา สัมภาษณ์และวิเคราะห์ เอกสารแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และลงพื้นที่ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

๒. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษาจากหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ๑) แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ๒) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัยในส่วนนี้ คือ ผู้บริหารและครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน ๑๐ คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

๓. ขอบเขตด้านตัวแปร

ในการวิจัยในครั้งนี้ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

๒. การศึกษาความต้องการจำเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ด้วยการสัมภาษณ์

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ มุ่งศึกษาแนวคิดของผู้บริหารและครูปฐมวัยเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย

๒. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัยในส่วนนี้ คือ ผู้บริหารและครูปฐมวัย ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน ๑๐ ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

๓. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประเด็นของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

๓. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพธิ์ทะเล จังหวัดพิจิตร

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย

๒. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัยในส่วนนี้ คือ ผู้นำและครูระดับปฐมวัยในชุมชนตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน ๑๐ คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

๓. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กรณีศึกษา ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร